

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioan. Petri Maffei, Bergomatis, E Societate Iesv,
Historiarvm Indicarvm Libri XVI.**

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Ioannis Fernandi Ad Franciscvm Xavervm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11473

POST tuum ex hac vrbe discessum, inflati animis domum ad nos contuenere Iaponii, vt variis nos interrogationibus fatigaret: videlicet rati, qui ipsorum argumenta refelleret, absente te, fore neminem. Sed Cosmus Turrianus, Deo fauente, spiritus eorum repressit: etenim interprete me ad singulas quaestiones ita respondit, vt satisfaceret: quas ego Iaponicè quoniam ipsius mandato litteris consignavi, deesse nolui quo minus ex his aliquas ad te perscriberem.

Quaeritur, ex qua materia Deus animū condidisset, nā corpus quidē ē quattuor constare elementis non ignorabant. Respondimus ad hoc; quēadmodū Deo, vt elemēta, Solem, ac Lunā, & reliquum mundi fabricaretur ornatum, non opus fuit priore materia: sed vt existerent, ipso nutu verboque fecit; sic animos etiam ab eo creari sola ipsius voluntate, materia nulla. Tū illi percontari: qui color animi, quānam esset species. Nullā respondimus, etenim hoc propriū esse elementorū & corporū. Cū inde efficerēt, quoniam corpus non haberet, nihil esse animum; Cosmus vt eos verbis ipsorum conuinceret. Interrogauit num esset aēr in mundo: cū annuissent, quaesuit denuo, esset ne coloratus aēr: negarunt. Tum ille: si aēr, cū res corporea sit, nullo est colore; quanto minūs (inquit) animus, cū careat corpore: Hoc audito, cessere.

Quaerere alii, dāmones quidnam essent. cū responderetur esse multitudinem Angelorum duce Lucifero, qui elati superbia, quōd Deo sese aequiparare voluerant, cœlesti gloria sunt diuinoque aspectu priuati; cur, aiunt, homines tētat diabolus, estque eis adeo vehementer infestus? quōd eos, inquit Cosmus, ad beatitudinem illam, quā ipse amisit, conditos nouit: propterea eis inuidet, laboratque vt in fraudem inducantur.

Interrogauere nonnulli, cur, si erant cuncta quae Deus fecerat bona, Luciferum spiritum malū & contumacē creasset? Ad ea, Luciferum, inquit, qui que sunt eius sectam sequuti, condidit Deus & clara intelligentiā prāditos ad bonum dignoscendum ac malum, & libera voluntate ad vtrumlibet eligendum: vt eos, si bonum exoptassent, gloria, sin malū, inferni cruciatus exciperēt. qua facultate quōd Lucifer ac reliqui dāmones abusi, pro Deo adorari concupiuerunt; idcirco pœnas dedere, & sua ipsorum culpa mali ac superbi euasere; quod secus bonis contigit Angelis, qui semet subdentes Deo, meruere gloriam sempiternā. Percōta-

bantur alij, quid esset Deus, ubi esset, num aspici posset: alij, cur Deus, cum sit adeo clemens, aditum gloriae tantis difficultatibus circumseperit. denique tantus erat a matutino tempore usque ad vesperam haec & alia sciscitantium numerus, domus ut oppleretur sed Cosmus (ut dixi) fecit omnibus satis. Bonzii nos, quod eorum scelera coarguimus, maledictis insectari non desinunt. Confirmare quidam ex iis, diabolū ē simulacro pronuntiasse, nos ipsius esse discipulos: eundem nostra de causa ē cœlo, multis inspectantibus regiam fulmine perculisse: quidam etiam humanae carnis voracitatem nobis exprobrant. Ad haec, illa quoque incommoda vel Deo potius beneficia accepimus: Commotum est in oppido bellum, quod regis obitu deinde sedatum est, adeo exitiolum & grave, ut vrbs octo dierum spatio confagraret incendiis, & sanguine redidaret; quippe sublatis legibus, impune victrix ubique grassaretur improbitas: passim homicidia, passim rapinae. atque eo sane toto tempore nos ad eadē inquirebamur assidue, partim ab iis, qui nos oderant, partim ab iis, qui nostras qualescunque sarcinulas admauerant: itaque magno in discrimine vitae saepe versati sumus: eorum ex omnibus periculis eripuit nos clementissima Dominamater, quae cliētes adeo praecipua cura tuetur suos. Cum enim status rerum esset huiusmodi; Cosmus Antonium misit ad Naetondoni uxorem, ut ab ea consilium peteret: illa iussit nobis renuntiare, cōfestim veniremus ad se. porro inter eundem cōplures in caeterum armatorū incidimus: ii inter se, per eorum ordines trāseuntibus nobis, quin, aiunt, ē medio tollimus hosce de Cengecu, (sic enim Europaeos appellant) quandoquidē ipsorum culpa, lignea vel lapidea simulacra neque aliis neque sibi salutem dare posse negant, Deo indignati, excitata discordia, tantam huic populo cladem intulere: haec autem dicebāt illi, propterea quod eo bello cœnobium multa cum simulacris ignis absumpsit: imminuta magnopete doctorum & praestigiatorum auctoritate, vel ob id ipsum, quod Regi in primis, ut nosti, supersticioso nihil eam superstitionem profuisse constiterat. Ex eo discrimine elapsi, Naetondoni domum peruenimus, cuius vxor, dato puero qui proficeretur, nos ad Bonziarum cœnobium, quos ea suis alebat sumptibus, amandauit: illi vero grauiter nobis offensi, respuere: damonas dicere, nec locum accipiendo tam improbo hominum generi sibi superesse. Cur nos Deus, qui habitat in cœlo, cuius legem exponeremus, ex iis periculis non in cœlum eriperet? Tamen ad extremum siue Dominamater, siue famuli precibus adducti, phani particulam nobis ad hospitium assignarunt, ibi toto biduo commoratos mulier nos domum suam

suam rursus accersit, & in posticis ædium partibus ambulatiu-
lam quandam nobis ad diuersandum attribuit. hinc nos quot peri-
culis, quot laboribus perfuncti fuerimus, ne longior sum, in præ-
sentia sileo. Sanctis sacrificiis & precationibus tuis nos admodum
commendamus, & patrum fratrumque carissimorum: quos ego ad
hanc gentem salutaribus erudiendam præceptis, & veram in agni-
tionem Dei conditorisque sui trahendam, propediem venturos
esse confido. Amangutio, 13. Calend. Nouembris. MDLI.

EDVARDI SYLVII AD SOCIETATEM

IESV GOAM.

Mangutianas res primùm, deinde verò Bungenses
ad Diuinæ maiestatis gloriam hac epistola perfe-
quar. Postquam à nobis Petrus Alcaceua discessit
in Indiam, (discessit autè Octobri mense, anno Do-
mini MDLIII.) Amangutium veni cum Cosmo Tur-
riano. ibi ex familia Regia multi insignes ac nobiles
& cum eorum singulis alii xv. ferme vel xx. Christiani sunt facti.
ad eum numerum accessere Meacenses Bonzii duo, quorum alter,
earum legum in primis peritus, multa percontatus à Cosmo, totà
illi suam vicissim de mundi opificè deque hominis anima senten-
tiam patefecerat, cuius erat summa, nullum esse planè verū om-
nium conditorem. Veruntamen ipsemet conditor suam illi gra-
tiam impertiri dignatus est, ut quanto versaretur in errore, & quam
essent vera, quæ à Cosmo dicebantur, liquidò cerneret. itaque Do-
minum Deum nostrum ex animo colere statim decreuit, id quo
melius faceret, omnibus rebus, quibus ad eam diem utebatur, ab-
iectis, exiguum sibi rectum, aliqua ex parte à nobis adiutus, cum
socio suo Barnaba exstruxit. ibi morantur ambo, & victum sibi
met suis manibus operantes quarunt: nihil è domo nostra, nihil
aliunde gratis accipiunt: ynam acquirendæ virtutis rationem sci-
fiscitantur a nobis, in qua, ceu nouellæ plantæ, adedò feliciter cre-
scent, ut mei me sanè ex eorum comparatione pœniteat. Eodem
tempore Iaponius alius quidam ad Deū conuersus est, magna hu-
manitate vir, acutoque iudicio, annos natus plus quinquaginta: &
quamuis, antequam constituit Christiana sacra suscipere, diaboli
tentationibus adedò vexatus est, ut in morbum inciderit; postea ta-
men quam Deo sese commisit, manna absconditum affatim hausit,
& nunc de pristina sua impietate, deque excellentia diuinæ legis
loqui non desinit. Is nouo nomine Paulus appellatur: & quod ma-
gna prudètia & ingenio præditus est, & nihil vnquam adorauit in
vita, (nam Iaponiorum superstitionem inane semper nescio quid